

Mesačník Spolku architektov Slovenska

Verejný priestor a mestská krajina

Tieto dva pojmy sú asi najfrekvencovanejšími témami súčasných architektonických časopisov a diskusií. Súčasná architektúra je na rázcestí. Ako vždy v histórii, aj teraz musí reagovať na nové spoločenské podmienky v krízovej dobe a bude sa meniť jej priorita. Umelé mestské krajiny, mega štruktúry už supľujú prírodnú krajinu. Hranice miest sa strácajú. Ich priestory sa prelínajú do nekonečných sústav ...

Zákonitosť či paradox?

Je nevyvrátiteľným a zároveň zarážajúcim faktom, že súčasná doba, keď už konečne môžeme a smieme slobodne rozhodovať o svojich veciach a vzťahoch, bezprostredne tvoriť vlastné dejiny a kultúru a vôbec – môžeme to, čo sme stáročia nemohli a nesmeli – je sprevádzaná viacerými paradoxmi. Napríklad aj tým, že dnes – v historicky dosiaľ najlepších podmienkach, aké sme kedy mali – vymierame. Áno, my Slováci, ktorí sme pomáhali stáročia svojou natalitou rozmnožovať počty iných národov. Ale podobné, ťažko pochopiteľné, paradoxy sa odohrávajú aj v iných oblastiach nášho národnoštátneho života.

Pod tlakom domáceho, najmä však rôzneho takzvaného nadnárodného kapitálu – teda cudzích záujmov – by sa mohlo zdať, že práve tento kapitál rozhoduje o vzhľade nášho hlavného mesta, ale čoraz viac aj našich Tatier či vybraných vidieckych lokalít a celých oblastí. Nie je to však tak ...

Predstavujeme členov Banskobystrickej regionálnej rady SAS - Členom Banskobystrickej regionálnej rady SAS

Elene Bradiakovej, Danici Turčanovej, Dušanovi Bókovi, Tomášovi Sobotovi a Igorovi Teplanovi – sme dali niekoľko otázok, súvisiacich s ich architektonickou činnosťou a poslaním rady.

1. Čomu sa v architektúre venujete?
2. V čom by mal architektom pomáhať spolok?
- 3 ...

Obnova a prestavba zámku Halič Genéza – príbeh Halič pokračuje

Na začiatku, v lete roku 2006 bolo vyzvanie do užšej architektonickej súťaže na obnovu a revitalizáciu Haličského zámku a jeho okolia. Napriek v tom čase značnej pracovnej vyťažnosti a nemalého požadovaného rozsahu súťažného návrhu sme možnosť súťažiť neodmietli. Nielen pre atraktivnosť témy, ale aj preto, že projekty obnovy pamiatkových objektov tvoria významnú časť nášho portfólia. Nemalú úlohu zohrala aj pomerne kvalitná príprava súťaže s korektnými súťažnými podmienkami. Z pôvodne 16. oslovených ateliérov súťažné návrhy odovzdali štyri kolektívy, z ktorých tri postúpili do druhého kola ...

Štúdia vinárskeho domu

Suchá nad Parnou patrí medzi tradičné vinohradnícke obce regiónu Malých Karpát. Jej história je spätá s Hečkovým románom Červené víno. To červené víno sa tu stále dorába, ale len v malom. V máji otvorili prvé moderné vinárstvo Parnas, realizované v spolupráci s rakúskou firmou.

Spolok vinohradníkov dostal ponuku využiť pôvodný fragment pivnice na námestí pred miestnym úradom a kultúrnym domom na propagáciu miestnych vín. Po diskusiách a poznávaní miestnych pomerov sme spracovali štúdiu vinárskeho domu ...

Interarch 2009

V Sofii sa 17. - 20. mája 2009 konal dvanásty ročník trienále architektúry Interarch 2009. Pre generáciu architektov na Slovensku – dnes na vrchole tvorivých síl – je to nielen spomienka na mladosť, ale aj symbol prvých kontaktov so svetovou architektúrou v rokoch, keď kontakt so svetom nebol až takou samozrejmosťou.

Sám som bol zvedavý ako dnes vyzerá podujatie, ktoré sa kedysi v rámci našich súradníc ťažko dalo s niečím iným porovnať.

Interarch sa začal už v roku 1981 ako bienále ...

Výstava Modernizuj! Moderna je „najs“ – „Modernajsuj“ / Modernice!

Výstava holandského architektonického ateliéru A/L Architects z Amsterdamu predstavila projekty a realizácie tohto popredného autorského zoskupenia vytvorené za posledných dvadsať rokov.

Od loga ateliéru, cez dizajn až po architektonické a urbánne diela, ktoré vznikajú podobne ako súčasná samplovaná hudba: remixovaním útržkov urbánnej a architektonickej fikcie aj skutočnosti. Výstava nazvaná viacvýznamovou slovnou hračkou Modernice! (v ktorej znie: Moderna je pekná – moderna je „najs“ aj Modernizuj! alebo spolu: „Modernajsuj!“) bola programovo inštalovaná v premostení Vodných kasární SNG v Bratislave ...

Ekologický bulvár v novej mestskej štvrti v Madride

Celosvetová súťaž Holcim Award pre udržateľnú výstavbu priniesla v európskom kole ocenenie aj autorom projektu Ekologického bulváru v novej mestskej štvrti v Madride. Belinda Tato Serrano, José Luis Vallejo Mateo a Diego García-Setién Terol zo zoskupenia Ecosistema Urbano Arquitectos, Madrid, Španielsko môžu byť skutočne spokojní, lebo neostalo len pri projekte. Ich dielo už využívajú postupne sa sťahujúci obyvatelia do dokončovanej štvrte na okraji zo španielskej metropoly.

Na výstavbe samotného sídliska, ktoré má prioritne slúžiť slabším sociálnym skupinám, sa podieľajú privátni developeri aj mestská správa. A práve uprostred bulváru sa snažili skoncentrovať sociálne aktivity – na stretávanie a spoločenské vyžitie ľudí. Navyše by bulvár mal spĺňať podmienky pre trvalo udržateľné riešenie – vytvorenie zdravého prostredia ...

Osemdesiate roky v architektúre Slovenska

Výstava v kurátorstve B. Jablonskej predstavuje slovenské výtvarné umenie rokov 1985 – 1992. Na výstave sa hovorí o osemdesiatych rokoch a súčasne o postmoderne v slovenskom výtvarnom umení. Nie všetko, čo je vystavené, je postmoderné. Definovanie postmodernity vo výtvarnom dianí u nás je nedopovedané. Ako väčšinou na súborných výstavách v SNG je tu architektúra predstavená iba ako paralelný dobový fragment, dokumentovaný vybratými artefaktami medzi výtvarnými exponátmi, ktoré sú iba ilustráciami výtvarného života ...

Velo-city 2009: RE - CYCLING CITIES Brusel

Svetvá konferencia, 12. 5 - 17. 5. 2009 v Belgicku

Bicykel, ako jeden z rovnocenných druhov dopravných prostriedkov súčasných miest na celom svete, najmä v poslednom desaťročí, prežíva svoje „znovuzrodenie“. Nielen u cestujúcej verejnosti, ktorá začína chápať jeho nesporné výhody a dožaduje sa uspokojivého riešenia jeho súčasných nevýhod. Medzi čoraz väčším počtom odborníkov rôznych profesijných zameraní, predovšetkým dopravných inžinierov a urbanistov, dopravnej polície, členov agilných mestských samospráv i cyklistických záujmových združení, znovuobjavovanie už dávno existujúceho, ale zanedbávaného druhu dopravy sa stáva predmetom záujmu a praktických počínov, smerujúcich k jeho zrovnoprávneniu v uličnom profile sídel ...

9. ročník súťaže Národná cena za dizajn 2009

V industriálnom priestore Galleria Cvernovka v Bratislave vyhlásili 5. júna 2009 ocenenia v súťaži Národná cena za dizajn 2009. Súťaž sa koná každé dva roky, jej vyhlasovateľmi sú Slovenské centrum dizajnu a Ministerstvo kultúry SR za spoluúčasti Ministerstva hospodárstva SR a Ministerstva školstva SR. Cieľom súťaže je vyzdvihnúť kvalitný slovenský dizajn a poukázať na to, ako pomáha stratégia založená na dizajne firmám presadzovať sa v rámci

slovenskej ekonomiky i v medzinárodnom meradle. Súťaž je otvorená aj pre študentov. V deviatom ročníku NCD sa do súťaže zapojilo celkovo 147 prác (podľa kategórii: produktový dizajn 25, komunikačný dizajn 33, študentský produktový dizajn 79, študentský komunikačný dizajn 10 ...

Národná opera v Oslo

Škandinávske krajiny majú asi najrozvinutejšiu sieť kultúrnych zariadení a najveľkorysejšiu kultúrnu politiku. Dlhá zima bez slnečného svitu je deprimujúcim faktorom. Súčasne je však aj motorom rozvoja kultúrnych akcií. Dlhé zimné večery sa príjemne trávia v divadlách. Vďaka rozvinutej sieti knižníc sa kultúra šíri aj do odľahlých dedín. Podobne sú populárne večery v reštauráciách, spojené s návštevou divadla ...

Budúcnosť Petržalky má nádej

Ako býva už zvykom, približne v mesačných intervaloch, v stredu, sa konajú na bratislavskej pôde Spolku architektov Slovenska pravidelné diskusie na rôzne aktuálne a „horúce“ témy. Tak tomu bolo aj 27. mája. Pod moderátorskou a organizačnou taktovkou nás témou o budúcnosti Petržalky sprevádzal architekt Tomáš Augustín – člen Regionálnej rady SAS v Bratislave. Aktuálnosť a opodstatnenosť témy potvrdil aj veľký počet zúčastnených. Po krátkom entrée architekta Augustína hlavný architekt Bratislavy Štefan Šlachta v hlavných bodoch definoval základné princípy koncepcie rozvoja tohto najväčšieho urbanizovaného celku na Slovensku ...

Thajsko – Malajzia – Singapur

Aj keď sa mi podarilo prerušiť zimu, ktorú nenávidím, dvojtýždňovým túlaním sa po Castrovej Kube, privítal som možnosť stráviť pätnásť dní v Thajsku, Singapure a Malajskom Kuala Lumpur, kde stoja, okrem iných zaujímavých architektonických diel, aj Fosterove najvyššie dvojčky na svete – Petronas.

Z Viedne letela naša skupina cez Paríž do 7 až 10 miliónového Bankoku. Vo vykričanej štvrti tohto mesta – Patpongu na nás čakal „ženský cirkus“, aj keď nie práve podľa môjho vkusu... Potom však už nasledovala atraktívna návšteva plávajúcich trhov ...

Josef Hoffmann – Reinštalácia expozície v rodnom dome Josefa Hoffmanna, Brtnice v Čechách

Moravská galérie v Brne a MAK z Viedne spoločne spravujú rodný dom Josefa Hoffmanna v Brtnici ako jeho múzeum. V rekonštruovanom objekte pripravujú každé leto výstavu, kde je Josef Hoffmann konfrontovaný vždy s iným, blízkym architektom. Najprv to bol Carlo Scarpa, predvlani Adolf Loos, vlani američan Donald Judd. Dúfam, že najbližší bude Dušan Jurkovič. Tento rok pripravila Moravská galéria spoločne s MAK z Viedne novú stálu expozíciu. Táto mapuje základné inšpiračné zdroje tvorby tohto významného architekta a dizajnéra, jedného z najvýznamnejších predstaviteľov viedenskej secesie ...

Elegantné, ľahké a nápadité

Tvorba z drôtu žilinskej výtvarníčky Ing. arch. Márie Krajčovej, ktorú sme už priblížili na stránkach nášho časopisu, je výrazovo veľmi osobitá. Pripomeňme, že sa vyznačuje nezvyčajným výtvarným videním autorky, ktoré znásobuje kombinovanie drôtu rôznych hrúbok, viazaného tradičnými drotárskymi i ňou vytvorenými výpletmi a prvkami, s ďalšími materiálmi – s plechom, kameňom, drevom, sklom, papierom, kožou... ...

INTERIOR.SK.05/07 – Slovenské interiéry 2005 – 2007

Výberová retrospektívna výstava interiérovej tvorby v SR v rokoch 2005 – 2007

18. 6. – 30. 8. 2009

Stredoslovenská galéria, Praetórium, Nám. Štefana Moyzesa v Banskej Bystrici...

Konferencia k 140. výročiu narodenia architekta M. M. Harminca

Milan Michal Harminc sa zapísal do dejín slovenskej architektúry množstvom významných stavieb. Úspešne tvoril tiež v Maďarsku, Srbsku a na Ukrajine. Konferencia k 140. výročiu narodenia architekta M. M. Harminca sa uskutočnila ...

Gustáv Murín nie je idiot

V úvodníku minulého čísla (5/2009) sa Gustáv Murín pustil zostra do architektov v článku Načo sú architekti? Redakcia pripojila, že nie so všetkým súhlasí a prezident SAS kontroval oponujúcou notickou. Zúrivý Murín totiž niektorých architektov označil za dobre zarábajúce prostitútky, Le Corbusiera za idiota, jeho nasledovníkov takisto a River Park je preňho grc. Talaša s Petržalkou znosil pod čiernu zem. Napodiv ho za idiota nepasoval – že by bol iba imbecil, alebo dokonca len debil? Ešteže idiotstvo nie je výlučne domáci jav, existuje aj v zámorí: príkladom mu je mesto Brasília, alebo nejaký americký architekt, „vnuk“ Le Corbusiera, ktorý obhajoval posuvné steny ...

Ešte k pohľadu

Načo sú nám architekti? - Napriek svojmu veku zisťujem, že sú veci, ktorým nerozumiem a ktoré nedokážem pochopiť. Vo Fóre architektúry z mája tohto roku som si prečítal rubriku Pohľad. Nevadia mi niektoré názory autora na súčasnú architektúru, s niektorými sa dá aj súhlasiť.

Prekvapuje ma však skutočnosť, koľko žľčovitej zloby, až nenávisť je sústredená na tak malej ploche. Vrcholom je udelenie titulov idiot našim kolegom, najmä Le Corbusierovi, ktorého tvorbu uznal celý civilizovaný svet a absolútne podúrovňové je označenie Petržalky za Talašovo.

Pocit autora, že architekti sa pod svoju prácu podpisujú iba z toho dôvodu, že to prikazuje zákon a následné porovnanie architektov s prostitútkami, s objavným konštatovaním, že architekti zarábajú oveľa viac, za menšiu námahu a v hygienickejšom prostredí sa komentovať ani nedá ...

BLOK k súčasnému stavu územného rozvoja mesta Žiliny

BLOK architektov a výtvarníkov tvoria dve otvorené profesijné občianske združenia českých a slovenských urbanistov, architektov, krajinárov a výtvarníkov. Pri jeho zrode 8. októbra 1990 stáli také osobnosti českej a slovenskej architektúry ako Karel Prager, Ivan Ruller, Vladimír Palla, Zdeněk Vávra, Jiří Novotný, Miroslav Baše, Josef Patrný, Kamila Matoušková, Stanislav Horák, Stanislav Libenský, Miroslav Masák, Marián Marcinka, Otakar Kuča, Emil Hlaváček, Miroslav Göpfert, Evžen Tošenovský, Viktor Rudiš, Miroslav Matašovský, Vítězslav Procházka, Věra Machoninová a ďalší. Na Slovensku iniciovali založenie BLOK-u architekti Eugen Kramár, Štefan Svetko, Štefan Šlachta a Marián Marcinka. Prvými členmi novovzniknutého BLOK-u sa stali najmä členovia rehabilitačnej komisie Obce architektů a Spolku architektov Slovenska a architekti vylúčení z bývalých Zväzov architektov...